

Oikeus itsemurhaan

28.11.2008 14.11 | Kaj Granlund | Yleinen

Kuka omistaa elämäni? Onko minulla oikeus päättää siitä ihan itse?

Usein itsemurha määritellään epätoivoisen ihmisen teoksi tilanteessa, jossa hän ei näe ulospääsyä, ja sitä liitetään erilaisiin epäonnistumisiin joko taloudellisissa tai sosiaalisissa kysymyksissä. Aivan toinen asia on tietysti se, ratkaiseeko itsemurha tällaiset ongelmat. Olen joskus sanonut tätä suunnitteleville, ettei kukaan pysty sanomaan seuraavako ongelmat hautaan tai kuoleman jälkeiseen tilaan, mutta sen voin sanoa, ettei niitä enää sieltä haudan takaa voi ratkaista.

Itsemurhan lopullisia syitä ei käytännössä voida selvittää, koska kohde on kuollut ja sen seurauksena kykenemätön vastaamaan tutkijan kysymyksiin. Voimme ainoastaan tutkia itsemurhaa suunnittelevien ihmisten mielentilaa ja olettaa, että mahdollinen itsemurha on tapahtunut tietyn mielentilan seurauksena. Me emme aina edes tiedä, tapahtuiko itsemurha vahingossa -tarkoitus herättää huomiota - vaiko tahallaan.

Huolella harkittu itsemurha on täysin käypä vaihtoehto elämiselle, enkä pidä sitä millään tavoin tuomittavana, ellei sillä samalla sysätä vastuita omista tekemisistään muille. Olen elämässäni kohdannut useita itsemurhaan päätyneitä ihmisiä, joiden mielestä yksilön mielen aavat preeriat on rakennettu liian täyteen teitä, aitoja ja poliittisia monumentteja, jotta elämisen jatkaminen olisi mielekäästä. Kyseessä on siis ollut oman hengen riisto ilman sen suurempaa dramatiikkaa.

Olen myös tavannut ihmisiä, jotka ovat käynnistäneet "passiivisen eutanasian" kauan ennen laskettua kuolemaa vain siksi, etteivät halua menettää ihmisarvonsa terveydenhoitomme rattaissa. Äitini oli yksi heistä.

Pitäisikö meidän tukea itsemurhaa suunnittelevia ihmisiä eikä vieroksua heidän aikeitaan.
